

پل تاریخی «صفوی» سنگینی ترافیک را به دوش می کشد

۷ خرداد ۱۳۹۴ ساعت ۲۲:۳۹

روایت پل «صفوی» خرم آباد و «خواجو» حکایت دو همزاد است، ولی روزگار این کجا و روزگار آن کجا، صفوی این روزها زیر بار ترافیک قد خم کرده است و خواجو گردشگران را به خود می خواند.

استان لرستان شهرت پایتخت پلهای تاریخی ایران را با خود یدک می کشد، جایی که بیش از ۱۰۰ پل تاریخی را در خود جای داده است و پرونده ثبت جهانی شش پل شاخص لرستان نیز در نوبت بررسی قرار دارد.

پلهای تاریخی شگفت انگیز

پلهای تاریخی لرستان همچنین عنوان شگفت انگیز و منحصر به فرد را در کنار نام خود دارند به طوریکه پل شکسته به عنوان تنها پل تمام سنگ دنیا، عظیم ترین پل تاریخی ایران محسوب می شود.

همچنین پل تاریخی کشکان دارای پایه هایی به مساحت بیش از ۲۰۰ متر و همچنین ارتفاع بلندی به اندازه یک ساختمان ۱۲ طبقه است که مساحت پایه ها و ارتفاع پل کشکان در هیچ پل تاریخی در دنیا وجود ندارد.

عظمت و موقعیت قرارگیری پل تاریخی پلدختر و همچنین سلسله بودن پل تاریخی کلهر از جمله ویژگیهای خاص این بناهای تاریخی است که در مورد هیچ پل دیگری در دنیا صادق نیست.

در این میان پل صفوی خرم آباد به رغم تاریخی بودن و ثبت ملی طی سالهای گذشته با مشکلات متعددی دست در گریبان بوده است به طوریکه بارها تبدیل به سوژه رسانه ها از جمله خبرگزاری مهر شده است.

بار ترافیک روی دوش پل تاریخی

طی سالهای گذشته با توجه به تبدیل شدن دهانه های پل صفوی به مامن معتادان میراث فرهنگی به جای حل مشکل صورت مسئله را پاک کرد تا دهانه های غیرآبرو پل را آجر بگیرد و ساختار این پل تاریخی را با تغییرات جدی مواجه کند در حال حاضر این پل تاریخی شاهد عبور و مرور خودروها بوده و در واقع بار سنگین ترافیک شهر خرم آباد را به دوش می کشد.

از سوی دیگر طی سالهای گذشته با توجه به تبدیل شدن دهانه های این پل به مامن معتادان میراث فرهنگی به جای حل مشکل صورت مسئله را پاک کرد تا دهانه های غیرآبرو پل را آجر بگیرد و ساختار این پل تاریخی را با تغییرات جدی مواجه کند.

در حال حاضر با توجه به قرارگیری پل صفوی در مرکز شهر خرم آباد میراث فرهنگی و شهرداری هر کدام خود را متولی این پل تاریخی می دانند ولی تاکنون اقدام جدی برای ساماندهی وضعیت همزاد سی و سه پل و پل خواجه صورت نگرفته است.

شهرداری: مسئولیت با میراث فرهنگی است

صادق دانیالی مدیر ترافیک شهری شهرداری خرم آباد در رابطه با وضعیت پل صفوی و لزوم برداشتن بار ترافیک از روی این پل تاریخی به خبرنگار مهر می گوید: هرگونه تغییر و اصلاح روی پل صفوی باید به تایید و درخواست سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری باشد.

حسین بیرانوند رئیس اداره زیباسازی شهرداری خرم آباد نیز در این رابطه معتقد است که رفع مشکلات پل صفوی و ساماندهی آن منوط به درخواست سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری است.

وی ادامه می دهد: ما فقط نرده ها و چراغ های پل که مربوط به زیبایی شهر است را در آینده نزدیک تعویض خواهیم کرد.

مصوبه شورای ترافیک گم شد

و اما مسئولان میراث فرهنگی در این رابطه اظهارات دیگری دارند. رامین ابراهیمی معاون میراث فرهنگی لرستان در مورد برداشتن بار ترافیک شهر از روی دوش پل صفوی خرم آباد به مهر می گوید: چند سال پیش مصوبه ای از شورای ترافیک استان گرفته شده که تردد خودرو از روی پل صفوی حذف شود.

وی ادامه داد: مطابق این مصوب همچنین مقرر شد از جلوی قلعه فلک افلاک تا پایان پل صفوی سنگ فرش شده و به معبر فرهنگی استان تبدیل شود که البته هنوز اجرایی نشده است.

ابراهیمی می گوید که در این رابطه موافقت ضمنی از استاندار نیز گرفته شده و به محض دریافت موافقت از کمیسیون گردشگری پیگیر انجام این طرح خواهیم بود.

معاون میراث فرهنگی لرستان: چند سال پیش مصوبه ای از شورای ترافیک استان گرفته شده که تردد خودرو از روی پل صفوی حذف شود که اجرایی نشد معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در رابط با ساماندهی و مرمت این پل تاریخی نیز به مهر می گوید: هرساله با رسیدن اعتبارات پل های تاریخی استان مرمت می شوند و روی مرمت و بهسازی پل شکسته، پل دختر، پل کشکان و... کارهای زیادی انجام شده است.

ابراهیمی یادآور می شود: روی مرمت پل صفوی نیز در سال های اخیر اقداماتی انجام و در سال ۹۱ نیز نورپردازی این پل انجام شد.

وی به برنامه سال ۹۴ هم اشاره کرده و البته یادآور می شود: امسال برنامه را بر این گذاشتیم که اعتبارات را به گونه ای تنظیم کنیم که هرسال یک پل را مرمت کنیم که اگر مدیریت جدید قبول کنند امسال مرمت کامل پل کشکان در دستور کار است.

دستوری که ۵ سال روی زمین ماند

عدم تحقق وعده ها در مورد ساماندهی و برداشتن بار ترافیکی از روی دوش پل صفوی خرم آباد در حالیست که در سال ۸۹ استاندار وقت لرستان خواستار تهیه طرح ساماندهی این اثر تاریخی و حذف ترافیک عبوری از روی این پل شده بود.

وی با یادآوری اینکه در جلسات متعدد با میراث فرهنگی مقرر شد که ساماندهی وضعیت این پل تاریخی در دستور کار قرار گیرد گفت: در حال حاضر هم از روی پل و هم زیر پل ماشینهای سبک و سنگین در حال تردد هستند. همچنین در دو طرف یکی از پایه های پل که تردد از زیر آن صورت می گیرد سکوهایی زده شده است که این سکوها عبور و مرور را با مشکل مواجه کرده اند و در برخی موارد برخورد خودروها با این سکوها موجب آسیب به پل می شود.

استاندار وقت لرستان ادامه داد: همچنین به منظور همخوانی پل با محیط اطراف در جلسه کارگروه عمران شهر خرم آباد مقرر شد کف زمین زیر پل سنگفرش شود.

استاندار وقت لرستان: تردد خودروها متوقف شود

صابری همچنین با تاکید بر ضرورت نورپردازی اثر توسط شهرداری خرم آباد، تاکید کرد: از طرف دیگر با توجه به اینکه پل صفوی خرم آباد یک اثر ملی است به نظر می رسد تردد ماشین های سبک و سنگین برای این پل خطراتی به دنبال دارد به این منظور مقرر شد تردد از روی پل صفوی خرم آباد پس از طرح در شورای ترافیک و در نظر گرفتن مسیره های جایگزین به طور کامل قطع شود.

وی همچنین بر ضرورت تبدیل پل صفوی خرم آباد به عنوان پل پیاده رو تاکید کرد و گفت: میراث فرهنگی استان نیز ملزم شده است که دیواره پل را به صورت پل خواجه اصفهان به منظور فراهم کردن فضایی امن برای تردد عابران و گردشگران ایجاد کند.

از تاریخ این تأکيدات و دستورات استاندار وقت لرستان به متولیان میراث فرهنگی لرستان نزدیک به پنج سالی می گذرد ولی در مورد پل صفوی آش همان است و کاسه همان؛ تا این پل باستانی همچنان شاهد تخریب و فرسایش زیر بار ترافیک شهر خرم آباد باشد.

روزگار همزاد خواجه

بخش میانی پل صفوی و شاه نشین آن شباهت زیادی با شاه نشین پل خواجه در اصفهان دارد که در اثر سیل تخریب شده و مجدد با سیمان مرمت شده است بنابراین گزارش پل آجری صفوی در مرکز شهر خرم آباد و بر روی رودخانه گلال (خرم رود) واقع شده است. این پل دو قسمت شرقی و غربی شهر خرم آباد را به هم متصل کرده و دارای ۲۴ چشمه طاق است طول آن بیش از ۳۵۰ متر، پهنای آن ۸.۵ متر و ارتفاع آن از کف رودخانه تا روگذر پل ۸ مترمربع است.

مواد و مصالح آن در قسمت پایه ها از سنگهای تراشیده شده با ملات آهک و گچ و پایه های چشمه طاقها از آجر ساخته شده است. بر سینه شمالی پل کتیبه های سنگی نصب شده است که با حروف مقطعه نوشته شده و به عنوان طلسم معروف است.

بخش میانی پل و شاه نشین آن شباهت زیادی با شاه نشین پل خواجه در اصفهان دارد که در اثر سیل تخریب شده و مجدداً با سیمان مرمت شده است.

این اثر ارزشمند در زمان شاه سلطان حسین صفوی ساخته شده و به حسین خان والی لرستان نسبت داده می شود. پل آجری

صفوی خرم آباد در دوره قاجاریه به پل محسنیه معروف شد.

این بنا به شماره ۲۳۵۴ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۰۵۲۰/پل-تاریخ-پل-۳۰۵۲۰>